

แบบรายงานการพัฒนาคุณภาพของหน่วยงาน ปีงบประมาณ 2566

- ชื่อผลงาน :** การพัฒนาแนวทางการทำหัตถการทางทันตกรรมอย่างปลอดภัยในผู้บกพร่องทางสติปัญญาที่มีโรคหัวใจที่ใส่ Papoose board
- คำสำคัญ :** หัตถการทางทันตกรรมอย่างปลอดภัย, ผู้บกพร่องทางสติปัญญา, โรคหัวใจ, Papoose board, Mouth gag, Pulse oximeter
- สรุปผลงานโดยย่อ :** ผู้บกพร่องทางสติปัญญาที่มีประวัติเป็นโรคหัวใจมารับการรักษาทางทันตกรรม ในรายที่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำหัตถการ ต้องใช้อุปกรณ์ห่อตัว (Papoose board) ,Mouth gag และมีการนำ Pulse oximeter มาใช้ในระหว่างการทำหัตถการ เพื่อจะช่วยดูและร้องเตือนเมื่อผู้ป่วยเริ่มมีปัญหา ทำให้ทันตแพทย์ตัดสินใจได้ทันเวลาที่ที่จะยกเลิกการทำหัตถการ
- ชื่อหน่วยงาน :** กลุ่มงานทันตกรรม
- สมาชิกทีม :**

1. นางสาวกัตติมา	ชิวีเชียร	หัวหน้ากลุ่มงานทันตกรรม
2. นางสาวฐสรพร	เต็มทอง	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
3. นายวรวุฒิ	รัตนวิชัยโรจน์	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
4. นางสาวอรอุมา	คงทวีเลิศ	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
5. นางสาวชวรชต์	มาไพศาลสิน	ทันตแพทย์ชำนาญการ
6. นายริชชนนท์	หุเชียว	เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขปฏิบัติงาน
7. นางอัญชลี	วิมล	เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขชำนาญงาน
8. นายพยอม	เลื่อนฤทธิ์	ผู้ช่วยทันตแพทย์
9. นางสาวนริศรา	พวกแก้ว	ผู้ช่วยทันตแพทย์
10. นางสาวกาญจนา	ทองฤทธิ์	ผู้ช่วยทันตแพทย์
11. นางสาวพรรณนิภา	ทิพย์วัต	พนักงานบริการ
12. นางสาวมิ่งกมล	คำพิมาย	เจ้าพนักงานธุรการ
- ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ :** ผู้บกพร่องทางสติปัญญาที่มีโรคหัวใจและไม่ให้ความร่วมมือในการรักษาทางทันตกรรม ที่อยู่ภายใต้การห่อตัว (Papoose board) ที่ใส่แค่หัวออกมาให้เห็น ถ้าผู้ป่วยดิ้นมากๆ ทันตแพทย์และผู้ช่วยทันตแพทย์ต้องดูแลตลอดเพื่อความปลอดภัยของเด็ก บุคลากรต้องแบ่งแยกสมมติ ทำให้ทำงานได้ช้าลง จะมีเครื่องมืออะไรไหมที่จะช่วยดูและร้องเตือนเมื่อผู้ป่วยเริ่มมีปัญหา จึงมีการนำ Pulse oximeter มาใช้ในระหว่างการทำหัตถการ
- เป้าหมาย :** เพื่อให้ผู้บกพร่องทางสติปัญญาที่มีโรคหัวใจได้รับการรักษาทางทันตกรรมอย่างปลอดภัย ไม่มีภาวะแทรกซ้อนขณะทำหัตถการ
- กิจกรรมการพัฒนา (process) :** การเตรียมคนไข้โรคหัวใจ
 - คนไข้โรคหัวใจทุกคนต้องผ่านการส่งใบปรึกษาโรคจากแพทย์ประจำตัวของผู้ป่วยทุกครั้ง
 - ต้องได้ใบตอบกลับมาเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น

Flowchart ของผู้ป่วยโรคหัวใจ

3. เตรียมห้องสำหรับผู้ป่วยโรคหัวใจ ต้องเป็นห้องทำพื้นที่ใหญ่ที่สุด เพื่อมีพื้นที่กว้างพอสำหรับเหตุฉุกเฉินที่ไม่คาดคิด
4. ผู้ช่วยทันตแพทย์และผู้ปกครอง
 - ต้องมีผู้ช่วยทันตแพทย์ 2 คน ในการทำหัตถการ คนที่ 1 จับศีรษะและดูแลผู้ป่วย คนที่ 2 ช่วยดูดน้ำลาย และดู Pulse oximeter พร้อมผู้ปกครอง
 - ผู้ปกครองช่วยจับมือผู้ป่วยและคอยสังเกตอาการร่วมกัน

ใน CLINIC ทันตกรรม

- ตรวจงานที่จะทำและให้ผู้ป่วยทานยาที่จะ premed รอเวลา 1 ชั่วโมง
- ห่ม Papoose board
- ติดเครื่อง Pulse oximeter ที่นิ้วผู้ป่วย ผู้ปกครองช่วยจับไม่ให้หลุดจากนิ้วผู้ป่วย
- ผู้ช่วยทันตแพทย์และผู้ปกครอง ช่วยดูค่า Sat O₂ ตลอดเวลาทำหัตถการ

งานที่สามารถทำได้

- อุดฟันด้านเดียว
- ขูดหินปูน
- เคลือบร่องฟัน
- เคลือบฟลูออไรด์
- ถอนฟันน้ำนมที่โยก

9. การประเมินผลการเปลี่ยนแปลง (performance) :

การอ่านค่า Pulse oximeter ระหว่างทำฟัน

- เด็กแต่ละคนมีความทนทานต่อการขาด oxygen ไม่เท่ากัน
- ต้องอ่านค่าเริ่มต้นก่อน
- ค่าระหว่างทำหัตถการควรมีค่า Sat O₂ ไม่ควรต่ำกว่า 70 % ของค่าเริ่มต้น

คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดตามแผนที่ยุทธศาสตร์ของสถาบันราชานุกูล
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ฉบับปรับปรุง)

- อ่านค่าเริ่มต้นและดูค่า Sat O₂ ที่ต่ำสุดที่ chart
- ถ้าค่า Sat O₂ ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ให้พักหัตถการชั่วคราว ไม่ควรเกิน 5 นาที ในครั้งต่อมา
- หลังเสร็จหัตถการ ควรให้ค่า Sat O₂ กลับสู่ค่าเริ่มต้นก่อนให้ออกจากห้อง

10. บทเรียนที่ได้รับ :

- MAN มีผลกระทบต่อผู้ป่วยและบุคลากร โดยเฉพาะกับผู้ป่วย
- Machine ต้องมีเครื่องมือเหมาะสมและ MONITOR ง่าย
- Method ต้องเพิ่มกระบวนการทำงาน ทั้งก่อนทำ ระหว่างทำ หลังทำหัตถการ
- ENV ทันตแพทย์ ผู้ช่วยทันตแพทย์ และบุคลากรมีความมั่นใจในการทำหัตถการเพิ่มขึ้น หรือตัดสินใจได้ทัน่วงทีที่จะยกเลิกการทำหัตถการ

.....